

WPŁYW HIPOTERAPII NA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNE

Hipoterapia to metoda gimnastyki leczniczej na bazie neurofizjologii z udziałem konia. Jest to metoda zalecana przez lekarza, wykonywana zaś przez posiadającego stosowne kwalifikacje terapeutę specjalistę gimnastyki leczniczej, na specjalnie przygotowanych do tego celu koniach. Metoda ta cieszy się coraz większym uznaniem wśród specjalistów różnych dziedzin, a przede wszystkim samych pacjentów korzystających z możliwości obcowania z koniem.

Hipoterapia najczęściej jest wykorzystywana w usprawnianiu pacjentów z:

- mózgowym porażeniem dziecięcym,
- stwardnieniem rozsianym,
- wadami postawy,
- upośledzeniem umysłowym,
- autyzmem dziecięcym,
- uszkodzeniami analizatorów (wzroku, słuchu, nadwrażliwości dotykowej),
- zaburzeniami emocjonalnymi (zaburzeniami zachowania),
- niedostosowaniem społecznym.

Koń ("hippos") służy jako pośrednik w terapii, przenosząc na pacjenta ruch w trakcie przemieszczania się stępem. Przebieg ruchu konia jest pokrewny chodowi człowieka. Przetworzenie tychże rytmicznie oddziaływujących impulsów stymuluje odpowiedzi ruchowe, za pośrednictwem, których przy pomocy terapeuty możliwe jest przeprowadzenie poprawnej fizjologicznie korekcji ruchowej. Dokonuje się to poprzez stymulację równowagi, regulację napięcia mięśniowego, koordynację, wzmocnienie mięśni i symetrię ruchów. Pozycje korekcyjne uzyskiwane za pomocą proprioceptywnej stymulacji sensomotorycznej umożliwiają odnajdywanie, rozwijanie i utrwalanie optymalnych wzorców ruchowych ciała, stosownie do jego hipotetycznej normy. Taka korekcja ruchowa oznacza równocześnie trening mięśni w momencie zmniejszenia bądź likwidacji zaburzeń ich równowagi wewnętrznej poprzez regulację napięcia mięśniowego, jak również wykorzystanie potencjalnych bądź istniejących jeszcze funkcji stawów.

W hipoterapii ważny jest etap wstępny, którego celem jest oswojenie pacjenta (zwłaszcza dziecka) z koniem oraz etap zasadniczy - zajęcia usprawniające na koniu, które wymagają bardzo starannego zaplanowania i konsekwentnej, systematycznej realizacji.

Podczas hipoterapii mogą występować również elementy nauki jazdy konnej. Dziecko wykonuje takie czynności jak trzymanie wodzy i kierowanie koniem. Weryfikacja i kwalifikacja coraz to nowych metod i sposobów zastosowania konia doprowadziła do powstania koncepcji przyporządkowania konia i jego terapeutycznej funkcji do trzech dziedzin równocześnie: medycyny, pedagogiki i sportu.

W medycynie koń wykorzystywany jest w ramach rehabilitacji ruchowej do zabiegów hipoterapeutycznych. Ta neurofizjologiczna metoda usprawniania jest wskazana w przypadku pacjentów z neurologicznymi zaburzeniami ruchu. Przekątne wzorce ruchowe odgrywają decydującą rolę w procesie rozwoju dziecka, a później w prawidłowym jego funkcjonowaniu u człowieka dorosłego. Mają one również ogromne znaczenie w leczeniu nieprawidłowości rozwojowych czy zaburzeń funkcjonalnych. Imitacja tego rodzaju ruchów ukośnych w postawie wyprostowanej, z możliwością rytmicznego

przemieszczania się w przód wraz z koniem w sposób typowy dla chodu człowieka, nie jest możliwa do osiągnięcia w takim stopniu w żadnej innej metodzie fizjoterapeutycznej.

Kontakt z koniem w ramach jazdy konnej i woltyżerki pedagogiczno-terapeutycznej przyczynia się do wywołania pozytywnych zmian w zachowaniu, mających charakter indywidualistyczny, psychologiczny, psychoterapeutyczny, społeczny i rehabilitacyjny. Dzięki połączeniu elementów sportowych z faktem bliskiego, osobistego kontaktu z pośrednikiem, jakim jest koń, angażowany jest cały człowiek jako istota cielesna, duchowa, umysłowa i społeczna.